Uredništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3, dvorišču, I. nadstropje.

* *

Rokopisi se ne vračajo.

* *

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

* *

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

* *

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

* *

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25·—
polletno . . . K 12·50
četrtletno . . . K 6·30
mesečno . . . K 2·10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28·—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30·—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglase (inserate)** se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkraten natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 93. Telefonska številka 65. **Celje, v torek, 26. aprila 1910.** Čekovni račun 48.817. **Leto II.**

Politični odsevi.

V Celju, 26. aprila.

Klerikalci priznavajo s svojim molkom, da so — krivi. Kakor niso ničesar odgovorili na očitke glede čudnega njihovega postopanja na strankinem občn. zboru, tako si tudi sedaj niti ne upajo odgovarjati na konstatiranje dejstva, da so bili že dalj časa v dogovorih z vlado in Nemci in so se neoficijelno že pogodili z nemško-nacijonalno večino, tako da poučeni krogi z vso gotovostjo računajo na zasedanje štajerskega deželnega zbora v mesecu juniju, v katerem bode odobren proračun — a tudi zvišane deželne doklade na vse direktne davke in na pivo. Torej kar dva »uspeha« naše klerikalne »delegacije« v Gradcu: najprej v obstrukciji sramoten in Slovence tako težko kompromitujoč poraz — potem pa zvišanje dež. doklad!

Ljubo nam je, da klerikalci v včerajšnji številki »Straže« sami povdarjajo, da imajo večino in so torej oni sami odgovorni za vse »uspehe« imenovane vrste. Kajti, ako bode tudi volilstvo mnogokje nedostopno za čut politične sramote, katero smo doživeli z izdajalskim in lahkomišljenim postopanjem klerikalnih poslancev, bode tembolj čutilo zvišanje deželnih doklad, katere je zakrivilo gospodarstvo nemško nacijonalne večine — iste večine, s katero so se sedaj klerikalci mirne duše pobotali.

Ista številka »Straže« izreka srčno in naivno željo, da bi se manj brigali za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Kontrola je klerikalnim našim bratom sila, sila neprijetna. Res je, imamo samo enega poslanca v deželnem zboru; ali ta edini mož je klerikalcem bolj neprijeten ko vsi nemški nacijonalci. Ne spominjamo niti na napade, ki so leteli nanj lansko jesen ob času deželnozb. zasedanja; hočemo spomniti na dejstvo, da reprezentira ta mož v dež. zboru spodnještaj. inteligenco, torej vodilni del naroda, ki ima v ljudstvu navzlic vsemu duhovniškemu rovarenju svoj velik vpliv. Kaj bi se n. pr. zgodilo, ako bi se meseca februarja dr. Kukovec izrazil v dež. zboru javno proti obstrukciji? V dveh, treh dnevih bi je ne bilo več — na veliko veselje gg. Robiča in dr. Korošca.

Zvedeli smo pred enim ali dvema tednoma, da je deželni odbor štajerski najel trimiljonski nezaložen dolg. Vsi neodvisni politični listi so ta nepostaven čin dež. odbora grajali — le slov. klerikalci in nemški nacijonalci so molčali. Deželni odbor ima namreč nemško-nacijonalno večino — sedi pa v njem tudi g. Robič — Vendar bi človek mislil, da cela stranka, ki je v opoziciji in povrh še v obstrukciji, ne bi mogla in ne bi smela molčati ... Toda nemških nacijonalcev se ne sme sedaj razdražiti — drugače ne bode nič ovsa in napitnin, kaj ne, ljubi klerikalci?

Še eno dejstvo se nam zdi kot demokratični stranki čudno: vršila so se v Gradcu pogajanja in dogovori — a gg. Robiču in dr. Korošcu se ni zdelo vredno povprašati po mnenju ljudstva, svojih volilcev, da niti odbora kmečke zveze ne. Kaka je to »kmečka zveza« ako v njej komandira in samolastno vse odločuje jeden mladi kapelan? Pri vseh političnih strankah, katere v resnici spoštujejo načelo enakopravnosti in enakovrednosti vseh članov, se o političnih zadevah vedno vpraša volilstvo po mnenju, če že to ne, pa vsaj veliki zbor zaupnikov. Pri naši »kmečki« zvezi to očividno ni v navadi ... Klerikalni poslanci so si dali meseca februarja sicer po shodih peti slavo — dva meseca kasneje so pa šli v Kanoso, ne brigajoč se za to, kaj poreče ljudstvo. Mi smo celo prepričani, da štirje ali pet »gosposkih« kmečkih poslancev »Kmečke zveze« niti ni vprašalo ostalih kmečkih tovarišev po mnenju; morda bi bili ti vendar bolj dosledni ko njihovi pošteni in odlično katoliški tovariši ...

*

V Bazovici pri Trstu je imel v nedeljo g. drž. poslanec dr. Rybár shod volilcev. »Edinost« pravi, da se je g. drž. posl. izrazil, da se hočejo Jugoslovani tesneje združiti ... Zdi se nam to z ozirom na važnost zadeve precej pičlo. Res, da ne gre sedaj posezati v pogajanja sama — kako daleč sega obveznost molka, nam ni znano — ali mnenja smo, da bi se že splačalo nekoliko odločnejše povedati, kako in kaj. Splošna nezaupnost proti klerikalcem je v naši javnosti tolika, da se mora z njo računati in pomiriti napredno volilstvo. Rekli smo sploh že zadnjič, da nam prav nič ne ugaja, da v znani peteročlanski pogajajoči se odbor iz Saveza ni došel tudi kateri izmed radikalnejših slovenskih poslancev. Ne le v domovini, tudi na Dunaju smo lahko brez vseh ozirov na prazne fraze odkritosrčni!

*

V nedeljo so se vršile na Francoskem volitve v zbornico poslancev. Včeraj do 11. ure dop. je bilo znanih 588 rezultatov; neznanih je še 9 izidov. Izvoljenih je bilo 57 republikancev, 154 radikalcev, 10 neodvisnihin 28 združ. socijalistov, 43 progresistov, 12 nacijonalistov in 53 konservativcev. Ožjih volitev je 231. Po statistiki ministerstva notranjih zadev so zgubili klerikalci 3 mandate, ostale skupine po pridobile po 1 ali 2, razun republikancev, ki so pridobili 8 mandatov. — Torej docela neznatne spremembe. — Opažati je bilo pri teh volitvah, da je navzlic nekaterim ostrejšim odredbam proti cerkvi in klerikalizmu ostala vendar klerikalna agitacija do cela brezuspešna in da slabi od dneva do dneva. Francozi so se sprijaznili z republiko in njeno socijalno, a odločno svobodomiselno politiko. Republika se čuti s temi svojimi idejami že tako trdno, da je mogel Briand na velikem volilnem shodu v Chambonu izjaviti, da republika ne misli dalje nastopati proti cerkvi, temveč da proglaša versko toleranco ... Tako govori oni, ki se čuti varnega in močnega. Klerikalizmu je na Francoskem za vselej odzvonilo.

*

Na drugem mestu poročamo o senzacijonelnem odkritju dr. M. Starčeviča v hrvaškem saboru glede Kršnjavega in frankovcev. Kršnjavi, znani frankovec je pomagal Accurtiju sestavljati obtožnico za veleizdajalce! »Obzor« pravi: »To dejstvo je ogromne važnosti za naše politične razmere, ker nam kaže, kako nizko je padla klika, ki se naziva za stranko dr. Antona Starčeviča. To dejstvo nam kaže, da se je državni organ zvezal s politično mafijo, da more narodne ljudi spraviti na vislice. Z ene strani sovraštvo, z druge hlepenje po moči in bogastvu je tiralo frankovce v naročje policije, detektivov in državnih pravdnikov, da dobijo za svoj nizkotni posel nagrade ... No, usoda ni hotela, da bi došel Rauch s frankovci na vlado; ostala jim je samo blamaža in po storjenem čednem poslu brca ...« **Zajedno s frankovci so blamirani slovenski klerikalci**, ki niso s frankovci samo sočustvovali temveč so jih v svojem časopisju tudi moralno podpirali. Spominjamo samo na pisavo »Slovenčevo« v času veleizdajniške pravde! Spominjamo dalje na zveze jednega izmed najodličnejših klerikalnih voditeljev, namreč dr. Hočevarja z mladim Frankom ... Tu pač velja prislovica: Gleiches gesellt sich mit Gleichem — slovenski klerikalci stoje na ravno isti višini politične morale kot hrvaški frankovci!

Politična kronika.

GOSPOSKA ZBORNICA.

Gosposka zbornica je včeraj dovolila vladi najetje 220 miljonov posojila v 2. in 3. čitanju. Govorilo se je tudi precej o novih davkih, katerih se bogata gospoda višje zbornice samo v toliko boji, da bi ne bili naperjeni proti kapitalu in posesti. »Prepričan sem«, je rekel pl. Skene v včerajšnji debati gosposke zbornice, »da se bodo morali dobiti za pokritje deficita novi viri dohodkov. Toda prosim finančnega ministra, naj se resno upira gotovim neupravičenim težnjam v poslanski zbornici, ki so naperjene proti posesti in kapitalu ...« Torej politiko, zlasti zunanjo, dela visoka gospoda, ne da bi vprašala kogarkoli, plačevali bi pa naj delavci, kmetje in obrtniki. Zanimiv govor je pa imel dr. Baernreither, katerega se je zadnji čas večkrat imenovalo v zvezi z različnimi jugoslov. zadevami. Obžaloval je, da delegacije že od aneksije sem niso zborovale; s tem se je preprečilo zlasti posredovanje pri tako važnem vprašanju kakor je bosanska ustava. V ostalem se je zavzemal za zmanjšanje števila našega uradništva in izjavil, da gosposka zbornica rada priznava uradništvu poleg dolžnosti tudi pravice, vendar pa morajo veljati za uradništvo glede javnega življenja gotove izjeme.

OBČINSKE VOLITVE NA DUNAJU.

Včeraj so se vršile v 5 okrajih dopolnilne občinske volitve za 3. vol. razr. Zmagali so krščanski socijalci, ki so imeli teh 7 mandatov tudi doslej. Trgov. minister je bil izvoljen v 3. okraju na Luegerjevo mesto.

UPOR V ALBANIJI.

Dasi je težko kontrolirati resničnost vesti, ki prihajajo preko Belega grada, Soluna in Carigrada o albanski vstaji v javnost, je vendar eno gotovo: vstaja še davno ni končana. Upornih Arnautov je pri Prizrenu, Lapjemselu, Drenici, Ljumi, Lipljanu in drugod okrog 30 tisoč mož na nogah; zasedli so celo

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara. 14

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Gospod Kondelik je kadil, kadil, in laskalo mu je Vejvarovo bodrilo. Slednjič je vzel iz ust cevko z morske pene:

»Dobro, dobro, gospod Vejvara! Manjka mi še nekaj do petdesetih, to je resnica — ampak za take skoke bi že ne bil. Niti za bradljo in drog. V tej starosti kosti odrevenijo — in za to bi moral biti človek kakor s kavčuka!«

»No, seveda, gospod, to je tudi skoro samo za nas mlajše«, je odgovoril Vejvara, »ampak saj se lahko priglasite samo za prispevajočega člana in se udeležujete samo izletov. To je petak celoletno za dobro stvar, gospod, in izlet je za zdravje.«

»Hm, hm«, je skomiznil Kondelik z ramo, »to je ravno, to! V izlete nisem ravno zaljubljen! Človek se nahodi — meni to že ne gre tako kot vam. Jaz sem hitro na kupu. Le vprašajte tu mater, da me komaj pridobi za Šarko!«*)

»Da, blagorodje«, se je razvnemal Vejvara, — »ampak v četah se gre drugače! Spredaj godba, za trenotek pesem, enak korak — ah, pri takem pohodu se utrujenost ne čuti, zemlja sama hiti pod nogami, in predno upamo, smo na mestu.«

»Jaz tudi pravim, Kondelik«, se je vmešala gospa v pogovor, »da se preveč oddajaš udobnosti. Tako se debeliš — gotovo, da — v tej dobi je nevarno debeliti se. To ima gospod Vejvara prav. Lahko bi pristopil in šel včasih na izlet — saj ni potreba iti na vsakega. In jaz s Pepico bi šla za teboj, ali bi se peljali z vlakom.«

»Jaz bi se tudi rajše peljal z vlakom«, je opomnil gospod Kondelik skoro malodušno.

»Tudi pelje se, gospod,« je nadaljeval Vejvara, »na večje izlete se pelje, potem se pa gre kam v gozd ali h kaki razvalini, sploh v lepo pokrajino — že kot u m e t n i k a bi vas moralo to veseliti! To so razgledi, to so partije!«

Po teh besedah si je popravil mojster Kondelik telovnik. Oči njegove so se obrnile od Vejvare in so se zagledale v daljavo. Ena beseda Vejvarova je pala nanj kakor gorak plamenček. Umetnik! Seveda, mojster Kondelik se je štel na tihem med umetnike, čeprav je imel včasih trenotke bridkih dvomov, če je res to tako. In tu spregovori to besedo tako resno tuj človek, kakor da bi se samo od sebe razumelo. Od onega trenotka, ko jo je Vejvara spregovoril, se je vzbudilo v mojstru zanimanje za sokolsko stvar.

»To je res«, je pritrdil oče Kondelik, »včasih v resnici človek potrebuje za dekoracije nekaj novega — ako naročniki želijo imeti v sobi ali na hodniku naslikano kako razvalino ...«

Pepica je strepetala od veselja. Ali pregovori Vejvara očeta? Ali ga omehča? In srce njeno je hitelo v krasno bodočnost ...

»In vsakega sprejmejo?« je vprašal oče Kondelik malo dvomeče. »Ali mora imeti kako rekomandacijo ....?«

»Blagorodje!« je zaklical Vejvara z vzvišenim glasom. »Moža vaše vrste — praškega meščana — posestnika!«

Mojster Kondelik je še trenotek omahoval, premišljeval.

»Vzemi to, stari«, je silila vanj gospa, »vzemi to! Res je — pravzaprav bi moral biti že davno sokol. To dobro veš, gospod stavitelj Bečka je tudi pri tem ...«

»A kje se mora človek priglasiti?« je vprašal mojster, kakor da bi se že odločil.

»Ah, gospod, to bi že jaz preskrbel«, se je ponudil Vejvara, ves vesel.

»Vi ne veste, kako radost ima vsak izmed nas, ako si pridobimo novega člana.«

»Petak to velja?«

»Petak, gospod, in lahko se udeležite izletov in v pustu lahko greste na pustne veselice z milostivo gospo in gospodično ...«

*) Šarka je kraj blizu Prage.

nekatere važne točke, n. pr. pri Kočaniku, kjer ovirajo železnični promet v Škoplje in nazaj. Razorožili so že precej turških vojakov. — Turki imajo sedaj v Albaniji 52 bataljonov in 16 baterij. — Vesti o bitki pri Stimliji se vendar potrjujejo. Turki so baje potisnili Albance nazaj in napravili med njimi strašno morijo, ker so vojaki bolje oboroženi.

Štajerske novice.

Taktiko »Slovanske jednote« smo pretekle tedne in mesece tuintam grajali. Zato so nam očitali klerikalni listi, da pišemo za vlado, da smo »narodni izdajalci« in tako naprej. Toda čujmo, kaj pravi »Slovenec« v petek na uvodnem mestu: In če je zastopnik »Slovenskega kluba« poudarjal, da je bila dosedanja taktika »Slovanske jednote« zgrešena in da je treba poslej drugače postopati proti vladi, kakor doslej in da se ji na ta način nikdar ne pride do živega, je to vendar prav, da stranke, ki morajo skupno in jednotno postopati proti sovražni vladi, spoznajo svojo slabost in jo popravijo. Ne varajmo se in ne mislimo, da bi bilo za nas in naš narod kaj bolje, ako se vrže kak minister in sede na njegovo mesto kaka oseba, ki nam je sedaj po mišljenju bližja, a sedajni sistem vladanja, ki nam je skozi in skozi sovražen, pa bi ostal. Prav je, da so v »Jednoti« spoznali svoje grehe, svojo slabost. »Slovanska jednota« mora nastopiti nova pota. Krepkejše in bolj smotreno mora poslej zasledovati cilj slovanskih strank. Mi smo uverjeni, da je veselje vladnh krogov prezgodnje. Krepkejša bo »Slovanska jednota« kakor je bila. Napake in zmote se morejo popraviti.« Na tak način nam je pripomogel isti »Slovenec«, ki nas je še pred nekaj dnevi tako ljuto napadal, sam do sijajnega moralnega zadoščenja. Javnost pa si lahko napravi sedaj sama primerno sodbo o doslednosti klerikalnega časopisja in o vrednosti klerikalnih psovk.

o **Obravnava zoper napadalce Slovencev v Hrastniku** se je vršila v petek pri sodniji v Laškem trgu in so bili — kakor se je že poročalo — obtoženci oproščeni. Ljudje, ki so brez najmanjšega vzroka četrt ure s kamenjem obmetavali pet docela mirnih ljudi, ki niso imeli na sebi drugega greha kot da so Slovenci, so torej spoznani nedolžnim. Ne glede na to, da se ni zaslišalo niti vseh petero napadenih, moramo konštatirati, da izjavljajo priče in zasebni udeleženci, da so imeli občutek, kakor da so oni obtoženi, ne pa, da so prišli v sobo kot glavne priče in zasebni udeleženci. S prvim, kateri je bil zaslišan, n. pr. Kratter ni hotel govoriti slovensko, dasi je ta zahteval, naj se ga zasliši slovensko. Že s tem je dr. Kratter pokazal, da ne pozna ozir. noče poznati državnega zakona in zlasti ne točke, ki govori o enakopravnosti vseh jezikov. Pri priči Rošu je vprašal sodnik navzočega dr. Kolšeka nekako takole: „Ta je bil že enkrat tu, radi § —? (Ko so bile pobite šipe na nemški šoli.) Vprašajte ga, če je on isti.“ Zastopnik zasebnih udeležencev g. Kolšek je odgovoril, da je bil isti menda njegov brat. Na to se je o nenavzočem juristu g. Rošu sodnik Kratter izrazil jako žaljivo. (Kako pa pride dr. Kratter do tega!) Glavno vprašanje pri obravnavi je pa bilo: Zakaj je ena priča streljala, zakaj je že na postaji pokazala turnerjem samokres, ko so ga obstopili; kam je streljal itd. — Izjavam vseh prič, da je letelo nanje kamenje kakor toča, se je sodnik smehljal! „Ihr seid's aber alle unschuldig, was?“ **je vprašal na eno tako izjavo tožitelje ter se — smehljal.** Ko je ena priča povedala o silnem kamenjanju, je izjavil obtoženec Ulaga: „Das ist alles erlogen.“ Proti temu je dvignil g. dr. Kolšek obtožbo radi razžaljenja časti, a sodnik Kratter ni našel v tej izjavi razžaljenja ter je obdolženca tudi radi te zadeve **oprostil.** Ko so se izjavam prič turnarji posmehovali, ni našel Kratter besede, da bi jih opomnil. — Dasi je bilo iz izjav prič razvidno, da je na vsak način moralo kamenje metati še več, kakor je bilo navzočih, so bili vendar **vsi oproščeni,** ker so **vsi izjavili,** da niso vrgli ne enega kamena in da ni nihče klical druzega razun „Heil!“. Novica o oprostitvi je vzbudila po Hrastniku ne malo senzacijo. **„Sedaj nas bodo pa brez skrbi pobijali!“** — to je govorilo nebroj Hrastničanov!

o **Ponižno vprašanje na dež. posl. dr. Korošca.** Iz Slov. goric nam pišejo: Čitali smo v Narodnem listu lansko jesen, da se je naš rojak dr. Kukovec lepo zavzel v deželnem zboru za to, naj bi se tudi težakom in viničarjem dala kaka podpora po toči, saj je tudi njim pobila toča še tiste uboge gredice in ogone, katere imajo v svojo uporabo. No — podpore so prišle, razdelile so se po tem, kolikor kdo plačuje davka — in siromaki niso dobili ničesar. Nismo nikomur nevošljivi tistih kron, ki jih je dobil, dasi dobro vemo, da bi jih marsikateri tako krvavo ne potreboval; morali bi pa tudi kaj dobiti mi siromaki! Lani smo volili v deželni zbor nekega kaplana Korošca iz Maribora; reklo se nam je, da bode ta branil siromake. Pa nismo niti slišali, da bi kaj za nas storil; govorilo se je, da je celo za to, da bi se moka in kruh podražila! Tak torej, mi siromaki, njegovi volilci, naj od glada poginemo! On ima seveda veliko tisočakov plače, zato ne ve, kaj siromaka peče! Če je našel dr. Kukovec, ki je poslanec za trge, za nas primerno besedo, zakaj ni zinil tudi Korošec? Bila bi njegova prekleta dolžnost, da bi kaj storil. Saj pravijo, da mešniki lahko vse dosežejo in da je Korošec neki sila mogočen gospod; zakaj pa za nas nič ne stori? — G. dež. posl. splošne kurije, dr. KoroščU, častitamo na tem poklonu iz ust volilcev! Za bogate fajmoštre in za — uboge viničarje in težake se res ne da obenem uspešno skrbeti.

Iz poličanske okolice. Novo šulferanjsko šolo bodo ustanovili v Peklu pri Poljčanah. »Schulverein« je zato že namenil 50.000 kron. Pravih Nemcev je v Peklu in v okolici morda res samo petorica in tudi nemškutarjev, ki bi rogovilili ni tukaj veliko več najti, ali vendar je zelo dosti nerazsodnih in kar je še hujše, kakorkoli odvisnih ljudij, ki bodo na povelje vse storili, karkoli bode kdo zahteval od njih. Šola bode stala precej ob strani Pekla, nekje pri dosedanjem sejmišču na vrhu, da ne bi imeli otroci bližnjih zaselkov predaleč v šolo. Za nemške otroke se šulferajnu torej tudi tu ne gre, kakor sploh nikjer; hočejo le pritegniti slovenske otroke in jih ponemčevati. Tistih par nemških in zavedno nemškutarskih otrok, ki so se rekrutirali iz Pekla, je obiskovalo vedno izborno 6 razredno šolo v Poličanah, ki je oddaljena le 10 minut. Sedaj pa mora biti toraj drugače; in kako nesramno se vedejo agitatorji za šolo! Znani nemškutarji so že vse obleteli in nabrali potrebne — seveda slovenske — podpise. Pa je tudi neverojetno, kako so malomarni in brezbrižni naši ljudje. Saj nam je pravil neki agitirajoči nemškutar, da je celo naš živinozdravnik g. Hinterlechner, čegar sestre - učiteljice, brat - geolog in brat - akademik so uzorno-narodni Ljubljančani, rekel, da bode svoje otroke izročil šulferajnu, če bode ustanovil šolo. (To se čita, kot bi se bil oni nemškutar norčeval. Op. ured.) — Zelo čudno vlogo je igral predprošlo nedeljo naš g. župnik Cilenšek. Za pridigo mu je dala povod bodoča šulferanjska šola, katero je obdeloval na način, da je konečno zaključil, da mu je nemški katoličan ljubši nego slovenski liberalec. Iz svojega stališča ima mož že prav, ali zelo otročje je, če misli, da bode šulferanjska šola poživila katoličanstvo med nami. S šulferajnom gre roko v roki tudi protestantizem. To bi on kot izobražen človek že lahko vedel. Če bodo naši inteligentni ljudje tako delali, bo žalostno z nami in mi povemo g. župniku kot pristaši in katoličani na uho, da se v zadevi šulferajna z njim ne moremo strinjati.

Neimenovan iz Poljčan.

Celjske C.-M. podružnice nam pripravljajo za 8. majnik veliko narodno slavnost v celjskem Nar. domu. — Sodeluje pevski zbor vranske C.-M. poružnice. — Spored bo jako zanimiv in obširen, prireditev obeta biti nekaj prav prijetnega, torej tudi pričakujemo udeležbe od blizu in daleč. — Omeniti moramo, da se je življenje v celjskih podružnicah od zadnjega obč. zbora lepo izpremenilo, vršijo se redne seje, posvetovanja glede ljudskega štetja, uvedli so se nekateri novi nabiralniki. — Prav posebno pa moramo pohvaliti žensko podružnico, ki je v svojem novem nabiralniku v Nar. domu nabrala tekom tega meseca že 50 kron, kar je pri nas v Celju, ko se Slovenci hvala Bogu ne shajamo več samo pod eno narodno streho — vsekakor veliko.

Št. Pavel pri Preboldu. V poljudno poučni besedi je predaval nadučitelj gosp. Petriček v nedeljo 24. aprila v tukajšnji šoli o umnem hmeljarstvu. Udeležilo se je shoda okoli 200 hmeljarjev, mej njimi, kar se je z veseljem opazovalo, dobra tretjina žena in mladeničev. Sledili so predavatelju z napeto pozornostjo, kar svedoči, da pojmijo važnost te stroke poljedelstva za naše gospodarstvo. Lepa hvala gospodu predavatelju, ki je vedel z nazorili oživiti in z živahnim triurnim, z zdravim humorjem prepletenim govorom vezati zanimanje poslušalcev, istotako hvala slavnemu hmeljarskemu društvu v Žalcu za posredovanje. Ker ni mogoče, da bi si ljudje nakrat trajno prilastili obilico podanega, želeti bi bilo večkratnih, vsakoletnih takih poučnih shodov.

V Ptuju so sklenili vsi slovenski in nemški odvetniki, da bodo od nedelje 1. majnika 1910 imeli svoje pisarne ob nedeljah popolnoma zaprte za stranke in se ne bo torej ob nedeljah v odvetniških pisarnah na Ptuju več uradovalo, temveč se uvede **popolni nedeljski počitek.** To je od ptujskih gg. odvetnikov hvalevredno delo in jim bodo vsi njihovi uradniki iz srca hvaležni, ker se jim je vendar enkrat izpolnila iskrena želja po nedeljskem počitku. Saj je pa tudi bilo potrebno, da se je storil ta sklep. Povsod v vseh manjših mestih in trgih se je že davno uvedel nedeljski počitek, ker se je uvidelo, da se ob nedeljah pač malo opravi, zasebnim uradnikom pa se je vendar vzel vsak prosti čas.

Na postaji Pragersko so postale take razmere, da skoro ne bo več varno potovati za slov. stranke — ki so toliko slovenske, da si upajo v slovenskem jeziku zahtevati vozni list. — Navadno se ga ne dobi, ker uradniki nočejo razumeti. Izpostavljeni so ljudje slovenski vednim žalitvam, in vse pritožbe nič ne izdajo. Opozarjamo slovenske stranke, da se konsekventno poslužujejo slovenščine, da se radi vsake nerednosti pritožijo v pritožni knjigi in javijo ob jednem nam, da zberemo nekaj gradiva. Bilo bi vendar že od sile, da si slovenski potniki ne mogli več nemoteno pasirati postaje Pragersko, da bi se jih ne žalilo in štenkalo od strani uradnikov juž. železnice!

Novavas pri Ptuji. Tukaj je v noči od 23. na 24. aprila t. l. nagle in nepričakovane smrti umrla g. Marija Pivko, roj. Vajda. Reva se je na predvečer nekoliko preveč nasrkala »žlahtne vinske kapljice«, drugo jutro so jo našli mrtvo v postelji zraven trdo spečega moža. — Prejšnji teden je nagle smrti umrla 32 letna samična kmečka hči Marija Primožič v Bukovcih. Imela je najbrž srčno hibo. N. p. v m.!

Besedi »pustna veselica« sta elektrizovali gospo Kondelikovo in Pepico.

»Daj, no, oče, daj«, je prigovarjala gospa. »Odkar sem na svetu, še nisem bila na pustni veselici... Pravijo, da je to nekaj izvanrednega...«

»Niti popisati se to ne more, milostljiva gospa«, je vzkliknil navdušeno Vejvara.

Pepici so se svetile oči.

»No, naj vrag uzame«, se je odločil oče Kondelik. »Zaradi tega petaka ne pridem na beraško palico — pa poskusim.«

Izvlekel je juhtavo listnico, vzel je ven petak, podal ga j eVejvaru in je rekel:

»Tako, pa naj bo, no — sokol — napišite me tam...«

Pepica je pogledala proti nebu, kakor bi pošiljala tja zahvalo.

Vejvara je vesel spravil petak, napisal v zapisnik ime gospoda Kondelika in je rekel:

»Čez štirinajst dni bo krasen izlet, t a j n i, navsezadnje morda nočni — takrat že lahko greste z nami, gospod.«

»T a j n i i z l e t ?« je vprašal Kondelik neverjetno. »Ali ni to nekaj prepovedanega? — proti uradom?...«

»I, kaj pa še, gospod. Le članom je tajen. Gre se, in nobeden ne ve kam. Člani se razdele na dve, na tri skupine, in na gotovem mestu pridejo vkup.«

»Kako pa pridejo tam skupaj, ko nobeden ne ve, kam gre?« je vprašal Kondelik.

»Vodje dobijo zapečatene kuverte, v katerih je naznačena smer in cilj pota«, je pojasnjeval Vejvara.

»In se ne more to na kak način zaplesti?« je vprašal Kondelik, še vedno nezaupljivo.

»O, to pa to! Strogo, ob istem času pridejo vse čete vkup na eno in isto mesto.

Kondelik je imel še nekak a m p a k:

»Ampak bi se moral tako obleči kakor vsi drugi?«

»Seveda, čez dva dni je obleka gotova, gospod«, je zagotavljal Vejvara.

»Kdo pa to šiva?« je vprašal Kondelik.

»Meni je naredil Vavruška«, je rekel Vejvara, vstal je in je dodal: »In dobro se prilega.«

Cela rodbina Kondelikova je ogledovala Vejvaro, ki se je dvakrat uslužno obrnil in vsi so videli, da se jako dobro prilega.

»Ko se oče tako obleče...« je rekla gospodična Pepica polglasno.

»Samo da se mi ne bodete smejali, ko se meni to že več ne poda!« se je bal oče.

»Dragi gospod,« je rekel Vejvara resno. »Stari meščan in dolgoletni sokol Steblo, Gabrijel Žižka, doktor Tomaž Črni, Jurij Šmid, naš stari borilec Müller, brat oče Ružička — in kdo bi mogel vse imenovati! — vsi so v takem kroju...«

Mojster Kondelik je poznal marsikaterega izmed naštetih, ostale pa le po imenu, in je bil zadovoljen. —

Gospa Kondelikova je poslušala vse to kakor bi bila zamaknjena. Ko je gledala Vejvaro in slišala njegov razgovor s »starim«, se ji je zdelo, kakor da bi se rodbina Kondelikovih pomnožila za enega sina. Ko se je pozneje spominjala na ta sestanek v Zvezdi, se je sama čudila, kako gladko je to šlo, kako dobrohotno se je Vejvara vedel, kakor da bi se bili že stokrat pred tem sešli. »Je to usoda!« si je pomislila gospa Kondelikova, ko se je spominjala.

Pepica je malo govorila onega nedeljskega popoldne. Samo poslušala je in bila je neizrečeno vesela. Tudi njej se je zdel Vejvara kakor stari znanec — in zopet so prišli trenotki, ko se ji je zdelo, da se je vzbudila iz prijetnih sanj in ni mogla verovati, da sedi tu gospod Vejvara, njen plesalec od Nageljev — Vejvara, ki je zginil, ko ga je komaj zagledala; zato pa je toliko bolj ognjevito govoril Vejvara, ki je razlagal mojstru Kondeliku skrivnosti sokolskega življenja, govoril mu s strokovnimi izrazi o vajah, pripovedoval o različnih dogodkih na izletih — kakor rojen apostol za sokolsko stvar. In mojster Kondelik je poslušal in čim dalje je pil, tem bolj mu je bilo žal, da se že davno »ni lotil tega« in da niti ne ve, zakaj ni prišlo do tega. Ako pojde to samo malo, pa se potrudi, da dohiti. Bilo je v Zvezdi čimdalje bolj glasno in živahno in tudi gospod Kondelik je podlegel rastočemu veselju. Sam ni slutil, kak junak je danes.

Dalje sledi.

a **Iz Ljubnega.** Tukajšnja prostovoljna požarna bramba, ki deluje že od leta 1886, si je naročila krasno društveno zastavo, katera je na Dunaju zgotovljena, ter se bo letos mesca junija slovesno blagoslovila. Slavna bratska društva se na to slavnost opozarjajo in naprošajo, da se iste udeležijo. Vabila se bodo pozneje razposlala. Drugi dan po slovesnosti se namerava napraviti izlet v divno Logarjevo dolino in na Okrešelj v Savinskih alpah.

Za narodni sklad smo prejeli iz pisarne g. dr. Vrečka za neko poravnavo K 20·—. Lepa hvala!

o **Naborov v Šoštanju** se je udeležilo okrog 300 fantov. Potrjenih jih je bilo 53.

o **Iz Cirkovec pri Pragerskem** nam pišejo: Pri nas mislimo dobiti postajališče. Kaplan Zorko, ki hoče povsod igrati prve gosli, nam je lani poleti obetal, da bode že 1. okt. postajališče gotovo. No, kakor navadno, se ta obljuba g. kaplana ni spolnila. Pozneje nas je tolažil z letošnjim 1. majem; a tudi ta obljuba je splavala po vodi. Zorko pravi, da delata za naše postajališče Pišek in Korošec; to morata biti pridna in delavna možaka! Celi svet ve, da je naš poslanec dr. Ploj, katerega je vendar Zorko najbolj priporočal; zakaj se sedaj ne obrne do njega? Bi nedvomno več opravil ko ta žalostni Pišek. — Zanima nas pa še nekaj. Kaplan je nabral več stotakov za postajališče. Kje je tisti denar? — Mi vemo celo storijo o rečiškem konzumu — zato hočemo vedeti, kje je naložen denar za postajališče in koliko ga je? Zorko se zelo moti, če misli, da bo s Poljanci tako oral kot je s Savinčani! —

a **Iz Griž** se nam piše: Pri podučnem zborovanju, ki nam ga je priredilo naše marljivo spodnještajersko hmeljarsko društvo dne 17. aprila 1910 v Grižah, nas ni bilo le nad 14 hmeljarjev, kakor je pomotoma poročal „Dnevnik" in „Narodni List" temveč nad 40. Z zanimanjem smo poslušali res praktični podučni govor gospoda Petrička. Želimo še več takih podavanj.

a **Umrl** je pri Sv. Marjeti poleg Rimskih toplic Anton Aškerc, po dom. Hrušovar, oče pesnika Aškerca, star 85 let. — Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je umrl veleposestnik in cerkveni ključar A. Fras.

a **Nemci za mariborsko okolico.** V Mariboru se je minulo nedeljo vršilo posvetovanje Nemcev in nemškutarjev iz Maribora in okolice, katerega je sklical nemški ljudski svet. Šlo se je za sistematično odrivanje slovenskih učiteljev iz okolice in pa za ustanovitev kmetijske nakupovalne in vnovčevalne zadruge.

a **Pretepi v ptujski okolici.** V noči od sobote na nedeljo so se stepli fantje v Pobrežu pri Ptuju. Nek Pobrežan J. Krajnc in nek Haložan sta strahovito razmesarjena. — V nedeljo so stepli v Kicarju pri Ptuju domačega mirnega fanta Letonja, ki je pomožni uradnik na ptujski sodniji. Letonja so pripeljali v pondeljek nezavestnega v ptujsko bolnišnico. — Vse posledice nesrečnega ptujskega žganja in pa „Štajerca", katerega dele na stotine v okolici in podivjujejo kmečko ljudstvo. Nemci so res na svoje „kulturno" delo med Slovenci lahko ponosni!

Napoleonova glorija je neugasljiva, kakor vse kaže. Glede njegove osebnosti in takorekoč sploh vsega, kar je bilo ž njo kedaj v kakovi zvezi, oziroma dotiki, zacimil se je med človeštvom pravcat fetišizem, kojega posledice so sila mnogostranske. Odmevov istega najti je celo v slovenski dramatiki. Tako n. pr. je zadostoval že bori samovar Bonapartejev — (koji se je ohranil, mimogrede omenjeno, hvaležnim zemljanom še od onega slovitega dne, ko se je čuda Francozov napilo na veke hladne ruske vode v reki Berezini) — našemu vrlemu Rado Murniku, da je podal Slovencem prav učinkujočo enodejanko, iz katere strmé posnemamo, kako bajno vrednost in važnost reprezentirajo dandanes Napoleonovi ostanki. Dalje ne govorimo. Pač pa opozarjamo vse radovedneže, naj ne zamudé prilike, napraviti **1. majnika,** t. j. v nedeljo popoludne običen **izlet** baš k nam v **Laški trg,** kjer se bode odigravala zanimiva zadeva glede omenjenega samovarja v Pivnici § 11. Vprizorita se namreč enodejanki: »Prvi ples« in Napoleonov samovar«. Da vas bode nudba utešila, zato se bode skrbelo. Videti utegnete, da Laščani nismo tako uborni, za kakršne nas nekateri smatrate.

Druge slov. dežele.

a **Slovensko lovsko društvo** je imelo v nedeljo v Ljubljani občni zbor. Za predsednika je izvoljen odv. kand. dr. Lavrenčič. Društvo šteje že 997 članov.

a **Prvo primorsko gostilničarsko zadrugo** so včeraj ustanovili v Trstu.

a **Redek jubilej** je slavil včeraj v Trstu 63-letni Ivan Brezigar. Dne 25. aprila 1860. je vstopil kot težak v lesno trgovino nekdaj Rusario Curró in je bil uslužben nepretrgoma tamkaj do danes.

a **Umor na Begunjščici v državnem zboru.** Posl. Hribar je vložil v drž. zboru interpelacijo v zadevi razprave pred ljublj. dež. sodiščem proti lovcu Eisenpassu, ki je na Begunjščici brez povoda ustrelil kmetskega fanta Rožiča. O stvari smo svoj čas poročali. V interpelaciji se ostro kritizira postopanje drž. pravdništva in sodišča kot pristransko. Radovedni smo, kaj poreče pravosodni minister.

a **Preprečen štrajk.** Posredovalna akcija trgovinskega ministerstva med upravo Lloyda v Trstu in kapitani se je baje posrečila in je sklenjen sporazum v obojestransko zadovoljnost.

a **V Gorici** je umrla soproga goriškega deželnega glavarja gospa Marija de Pajer.

a **Klerikalci med seboj.** Tržaški klerikalni list „Zarja" se smatra med vsemi slovenskimi za edinega pravega zagovornika katoliških načel in gre v tem celo tako daleč, da je n. pr. zagovarjal škofa Nagla postopanje proti Slovanom. Kaplan Ukmar je klečeplazec najostudnejše vrste. V novejšem času se zopet zaganja v zbliževanje jugoslovanskih poslancev in pravi, da se ne strinja s „katoliškimi" načeli, da bi „katoliški" slov. poslanci šli skupaj z „liberalnimi". To se je celo Gostinčarju zdelo preveč in je v svojem listu „Naša moč" bral Ukmarju hude levite. Istotako hudo je oštel „Zarjo" včerajšnji „Slovenec", ki ji daje med drugim sledeče pilule: „...ki (scribifax „Zarje"!) katoliško vero izrablja v to, da hoče z njo braniti **svoje individualne klečeplazne nazore.....**" Dalje: „Če to ni **hinavščina in norčevanje iz Boga samega** (o ti ubogo „katoličanstvo" „Zarje"!!), pa je **neumnost,** kakor jo je treba z lučjo po dnevu iskati, kdor vidi v zbližanju obeh jugoslovanskih klubov na Dunaju v svrho politične okrepitve „Slovanske Enote" v boju zoper vlado kakšno nasprotje s katoliškimi principi, ta je pač **hudo udarjen,** če pa piše list, **splošno nevaren.** Naša stranka pa in njeni zastopniki na Dunaju ne morejo nič drugega kakor takega človeka pomilovati, list pa, ki ga vodi, **smatrati za nasprotnika naših načel in ga pobijati,** dokler naši razumni tržaški somišljeniki ne store, kar bi bilo že davno pričakovati: spremeniti razmere, ki niso na mestu pri urejevanju katoliškega ljudskega lista in ki so našim ljudskim načelom **strupeno sovražne.**" Vraga, to je pa poštena pridiga na naslov katoliškega „anarhista" v klerikalni stranki, ki hoče biti bolj papeški kot papež sam.

a **Volitve v veleposestvu na Goriškem** so — kakor smo poročali včeraj — izpadle za klerikalce neugodno. Zato že grozi dr. Gregorčič v „Gorici", da bo dal volitve kot nepravilne razveljaviti. Seveda, saj goriška dežela je bogata in lahko gre zopet par desettisočev za Gregorčičeve kaprice. Ljudstvo sedi pri polnih mizah — ubogi Gregorčič pa strada — po mandatih. In to so ljudski, in še celo „k r š č a n s k i" politiki? — Lopovi!

Društvene vesti.

a **Glasbeno društvo v Mariboru** priredi na korist dijaške kuhinje velik koncert v soboto, 7. majnika 1910 v veliki dvorani „Narodnega doma" s popolnim orkestrom in s prijaznim sodelovanjem koncertne pevke gospe Jeanete pl. Foedransperg iz Ljubljane. Orkester 40 oseb. Začetek ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. Franc Burešu, urarju v Mariboru, Tegetthof cesta 33 in na dan koncerta popoldne od 3. do 4. ure v Ljudski knjižnici (pritličje Narodnega doma). Spored: 1. G. Meyerbeer. — Venčevalna koračnica iz opere „Prerok". 2. K. M. pl. Weber. — Overtura k operi „Oberon". 5. Smetana. — Uvod in kraljevi prihod, iz opere „Dalibor". 4. a) Haydn. — Arija iz oratorija „Stvarjenje": „Z zelenjem okrasi polje". b) E. Hildach. — Pesem: Pomlad je prišla. 5. Beethoven. — „Larghetto" iz II. simfonije. 6. Ant. Jakl. — Narodni potpouri: Potovanje po Kranjskem. Odmor. 7. Offenbach. — Barkarola iz „Hoffmanovih pripovedk". 8. Pesmi: a) Viktor Parma. — Poslednja noč. b) Dr. B. Ipavec. — Ciganka Marija. c) K. Goldmark. — Studenček. d) E Grieg. — Jaz ljubim Te. 9. a) V. Parma. — Intermezzo iz opere „Xenia". b) Moszkovski. — Serenada. 10. R. Wagner. — Bojna himna iz opere „Rienzi". Točke 4 in 8 sporeda poje koncertna pevka gospa J. pl. Foedransperg, vse druge točke izvaja orkester.

v **Akademično tehnično društvo „Tabor" v Gradcu** je izvolilo za letni tečaj naslednji odbor: cand. ing. F. Fischer predsednik, cand. iur. A. Potočnik podpredsednik, stud. med. Stanko de Gleria tajnik, cand. phil. Karol Kranjc knjižničar, stud. iur. Zvonko Pernat, blagajnik, cud. iur. O. Cajnko gospodar, cand. iur. Štefan Dobnik, stud. iur. Jakob Božič, namestnika, cand. iur. Miško Jevšek, cand. iur. Ljud. Zagoričnik, cand. iur. F Prislan pregledniki

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

IZ PARLAMENTA.

Dunaj, 26. aprila: Današnja seja finančnega odseka je morala izostati, ker ni bilo sklepčnosti. Za jutri je ob 10. uri dop. sklicana seja.

Dunaj, 26. aprila: Proračunski odsek je pričel s specijelno debato o proračunu. Rešili ste se poglavji cesarski dvor in kabinetna pisarna. Posl. Okuniewski je omenil govorice, da baje cesar Rusinom ni več tako naklonjen kakor je bil, na kar je odgovoril ministerski predsednik Bienerth, da je popolnoma napačno misliti, da cesar ljubi kak narod v državi manj ko ostale; za to je mnogo dokazov.

DR. TOMAŠIČ V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 26. aprila: Ta teden pride v Budimpešto hrvatski ban dr. Tomašič, da se posvetuje z odločilnimi činitelji o notranjih hrvaških zadevah. Načrt hrvaške volilne reforme pride v saboru kmalu po 4. majniku do razprave; posvetovanje bo trajalo najbrže le kratek čas.

TURKI TEPENI V ALBANIJI.

Solun, 24. aprila: Osem tisoč Albancev je napadlo na sedlu Vrelo.Prenovljevo (?) turške čete. Turki so imeli 15 bataljonov pešcev, nekaj kavalerije, 10 topov in 8 strojnih pušk. Vnel se je ljuti boj. Albanci so kmalu potisnili turško desno krilo nazaj; središče in levo krilo sta se komaj po 8 urnem boju prebila v Prizren nazaj. Na obeh straneh so imeli velike zgube; svoje ranjence so spravili Turki v Verisovič. Ob istem času je napadlo pet tisoč Albancev 2 turška bataljona pri Prištini. Turški vojaki so popolnoma ločeni od Škoplja, ker so Albanci pretrgali vse zveze.

Carigrad, 26. aprila: Ker se vstaja Arnautov širi, je sklenila vlada poslati v Albanijo 40 tisoč mož. Turki mobilizirajo okrog Smirne in Trapezunta rezervno moštvo.

VELIK POŽAR.

Lvov, 26. aprila: Iz Boryslava poročajo, da je začel tam goreti petrolejev vrelec tvrdke Sosky in dr. Gašenje je zelo težavno; bati se je, da se užge glavni tvrdkin rezervoar za petrolej.

NEMIRI V CHAMBONU.

Chambon, 26. aprila: Zaprli so 4 individue, kateri so osumljeni, da so streljali na orožnike. V mestu še vedno ni miru; pričakujejo bataljon pešcev, 2 eskadrona dragoncev in 80 orožnikov.

ZEPPELIN II. PONESREČIL.

Berlin, 26. aprila: Iz Weilburga poročajo, da se je pri ponesrečenem vodljivem zrakoplovu »Zeppelin II.« odtrgala prednja ladjica; tudi dva baloneta sta se spraznila. Na pomoč je poslanih 50 vojakov.

Književnost.

v **Nova knjiga.** V založbi „Zveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev" je izšel drugi zvezek Jan Legove mladinske knjižnice pod naslovom: Turki pred svetim Tilnom; zgodovinska povest, spisal Julij Slapšak, ilustriral Maksim Gaspari. Knjiga je ena najboljih slovenskih mladinskih del. Za danes knjigo, ki stane 1·20 K, s poštnino 1·30 K, najtopleje priporočamo!

Po svetu.

Senzacijonalno razkritje v hrvatskem saboru. Frankova stranka na Hrvatskem je ena moralno najbolj propalih strank na svetu. To je v soboto znova pokazal v hrvatskem saboru posl. dr. Mile Starčevič, ki je bil dolgo časa član Frankove stranke, a se je končno ločil od dr. Franka, češ da je ta največji politični lopov na svetu. V svojem govoru v sobotni seji je dr. Starčevič na podlagi listin dokazal, da so bili Frankovci gonilna sila v procesu proti Srbom, da je Frankovec dr. Kršnjavi sestavil državnemu pravdniku Accurtiju obtožni govor ter da je Accurti sploh si hodil v tem procesu po informacije k Frankovcem. Ko so to čuli narodni zastopniki, člani hrvatsko-srbske koalicije, so kakor besni skočili po koncu in na naslov Frankovcev so letela najhujša očitanja in psovke, izrečene v silnem ogorčenju. Vsega je navajena že hrvatska javnost od Frankovcev, da bi pa bili tako nizko padli, da bi postali celo stranka krvnikov za krvne brate, tega tudi najhujši pesimisti niso pričakovali. Uničujoče je uplivalo Starčevičevo razkritje na Frankovce; vsi so imeli občutek, ki ga je njihov poslanec Zatluka izlil v besede: »Tako, sada nas vješate«, to se pravi: naša stranka pojde — rakom žvižgat. In tako tudi bo. Hrvatski narod bo s temi krvosesi obračunal!

Češka banka v Srbiji. »Češka kreditna banka« osnuje v kratkem v Belgradu svojo podružnico. — Srbsko trgovsko ministerstvo je pravila že potrdilo.

Zaderski nadškof Dvornik gre torej vendar v pokoj. Uklonil se je končno in dobi 20.000 K na leto penzijo ter povrh še 10.000 K na roko za razne fi-

nančne obveznosti. Za naslednika mu je imenovan sibeniški škof Pulišič, v Šibeniku bo imenovan makarski škof Carič. Tudi Pulišič je dober Hrvat, vendar je splošno mnenje, da bo v vprašanju glagolice, katerega žrtev je postal Dvornik, podlegel zahtevam rimske kurije.

v **Humorist Mark Twain.** Dne 21. tm. je po noči umrl v svoji vili „Stormfield" v državni Connecticut slavni humorist Mark Twain. Smrt ga je zalotila nenadoma in brez bolečin. Twain je ravno pisal s svinčnikom na papir besede „Dajte mi moje naočnike" ko mu izpade svinčnik, on pa se zgrudi vznak. O Twainovi smrti so takoj obvestili predsednika Tafta, ki je pri oni priliki izrekel, da bode ves narod žaloval za Twainom, kateri ni napisal nikoli nič, kar bi se ne smelo pokazati tudi otrokom. Pogreb se je vršil v Elmiri pri New-Jorku, kjer je pokopana tudi Twainova žena in otroci. Sprevod je bil izraz narodne žalosti. Tokrat ni vest o njegovi smrti taka, kakor je bila ona pred leti, ko je poslal sam časnikom sledeči dementi: „Vest o moji smrti je zelo pretirana". Sedaj je res umrl. Doživel je dobo 75 let. Zadnje njegovo delo je bila njegova autobiografija, ki je deloma izšla v večih listih. Mark Twain (mark two — pomni dva) je bilo lažime, pravo ime se je pa glasilo Samuel Langhome Clemens. Rodil se je Clemens v mestecu Hannibal ob Mississipiju dne 30. novembra 1835. Ko mu je umrl oče, je moral 12 letni deček, kakor njegovi starejši bratje, sam gledati, kako bi živel. Stopil je v tiskarno kot učenec. Po svojem izučenju je šel v New-Jork, Filadelfijo in konečno je prišel v St. Louis. Kmalo je pa postal romantičen.

Kopal je zlato, nato je pa postal časnikarski reporter. S časom je prišel na glas radi svojih skic, ki jih je objavljal. Z njimi je začel svoje literarno delovanje, ki je vedno bolj napredovalo. dokler ni slednjič užival svetovne slave. Njegove knjige so neizcrpani studenci smeha, v njih se nahajajo najošabnejše neumnosti, najneverojetnejše pretiravanje in nedosežna šala. Sedaj je umrl Mark Twain, ostala bo pa njegova šala.

v **Nov rekord.** Aviatik van den Born je poletel v Nizzi na morje in je v družbi nekega tujega gosta preletel v 20 minutah 20 kilometrov. To je v zračnem poletu nov rekord.

a **Za novoslovanski shod,** ki se vrši letos v Sofiji, je dovolilo učno ministerstvo bolgarsko 70.000 frankov.

v **Strah pred repatico na Kitajskem.** Kini preti nova nevarnost, ki bi mogla pouzročiti težje zapletljaje, kakor so bili oni pri gibanju proti tujcem v Čiangšaju. Zadnje vesti pravijo, da so ti nemiri ponehali in da je gibanje potihnilo. Ali neka druga Reuterjeva brzojavka pravi, da je Halleyeva repatica zelo prestrašila kitajsko ljudstvo in da je pričakovati v zapadnih delih cesarstva velikih neredov. Kinezi namreč mislijo, da znači pojav repatice veliko narodno nesrečo. Evropejci, ki prebivajo na Kitajskem, smatrajo položaj tako resnim in nevarnim, da je drnštvo krščanske književnosti obelodanilo velik broj proglasov, v katerih je naslikana Halleyeva repatica po teleskopskih načrtih angleških astronomov iz leta 1836. Razven tega je razpečano po vsem cesarstvu sila brošur, v katerih je repatica natanko popisana. Te knjižice so delili po vseh šolah, javnih uradih, uredništvih, parobrodnih društvih, trgovinah itd. Na ta način hočejo preprečiti velike nemire.

o **Vlakovo osebje so zaprli.** V sredo jutro so prvi osebni vlak, ki je prišel iz Palerma v Napulj, obstopili stražniki. Preiskava, ki se je na to vršila, je pokazala, da so vse kondukterske hišice polne ukradenega blaga. Zaprli so vse osobje. Pred dnevi se je pa zgodilo enako v Cremoni.

v **Hofrichterjeva zadeva** še bode menda nekaj tednov trajala, dočim se je prej mislilo, da se bode koncem tega meseca sestal sodni zbor. Radi bolezni stotnika-avditorja Kunca se je pravda zavlekla in sedaj še hočejo presoditi Hofrichterjevo duševno stanje, nakar se še le vrši sodba. Pred polovico maja še pač ničesar ne bode.

v **Nakup Novega Pazarja.** Beligrajsko „Zvono" poroča, da se baje srbska vlada pogaja za nakup novopazarskega sandžaka za 200 milj. dinarjev.

v **Avstrijski zavod za zemljiški kredit** je imel 20. tm. občni zbor, na katerem se je predstavil novoimenovani guverner dr. R. Sieghart.

a **Otrpnjenje tilnika na Francoskem.** Pri 124. pešpolku v Savayu na Francoskem je zbolelo 177 mož radi bolezni meningitis. Od teh jih 7 že umira.

a **Pes odkril morilce.** Policijski pes Bolko je v vasi Ökritz pri Berolinu našel truplo že dalje časa pogrešanega učitelja. Policija je šla za sledjo, ki jo je kazal pes in je prišla do nekega kmeta, ki ga sumijo, da je učitelja umoril.

a **Filozof — gimnazijec.** V Jaremezah se je v bližini Prutovega slapa ustrelil gimnazijec Schwalb. Na listič je zapisal te-le besede: „Odstopim svoj prostor močnejšemu, ker nočem biti mrtvo truplo v vretju življenja".

a **V Karlovcu** na Hrvatskem je za mestnega načelnika izvoljen hrvatski saborski poslanec, član hrv.-srbske koalicije dr. Vinković.

a **Vročina in strah pred repatico.** Od včeraj je v Rimu in po srednji Italiji nenavadno vroče. Na tisoče ljudij se kopa v Tiberi. Na deželi so ljudje radi vročine zelo razburjeni. Nevedno ljudstvo misli, da izhaja vročina od bližajoče se repatice. Po Siciliji prirejajo po žgočem solncu procesije, da bi jih Bog obvaroval repatice; nikomur ne pride na um, da bi se raje skril v senci.

a **Obravnava proti Hofrichterju,** se bode vršila sredi maja in bode trajala samo dva dni. Obsegala bode: Hofrichterjevo življenje, okoliščine dejanja, kvalifikacijo dejanja, obrambo okrivljenega, poročilo zvedencev, psihiatrovo poročilo, predlog. Po dokončani preiskavi so odredili novo preiskavo o duševnem stanju zaprtega oficirja.

Nikdo ne bi mislil

da se dajo Pekatete na toliko načinov pripravljati, kot daje navodilo kuharska knjižica, ki jo vsa komur brezplačno pošlje ***Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici.*** 155 42-8

Učenca

sprejme takoj

Zvezna trgovina v Celju

Išče se dobra

gostilna

blizu cerkve v najem. — Ponudbe pod šifro **M. L. 17** na upravništvo tega lista.

Zvezna trgovina v Celju

sprejme

gospodično

ki je izurjena v knjigovodstvu in korespodenci. Vstop 1. maja. — Pismene ponudbe na naslov: **dr. Ernst Kalan Celje.** 274 —4

Zagrebški **Franck** kot priporočujemo kot priznano **najboljši** pridatek za kavo! tovarniško znamke

Išče se

restavrater

za večji hotel na Gorenjskem pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe do 10. maja t. l. na „Tourist office" v Ljubljani Moklošičeva cesta. 289 3-1

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj **Mat. Prapotnik,** trgovec v Središču. 284 3-3

Darujte za Nar. sklad!

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v **Humpolcu** na Češkem.

Vzorci franko. 96

Nahrbtnike (Rucksäcke)

dekoracije za sobe z lepimi celjskimi in umetnimi slikami, torbice za trg se dobijo pri tvrdki

Goričar & Leskovšek v Celju

zastopstvo in glavna zaloga pravih zlatih peresnikov (Goldfüllfederhalter) po raznih cenah.

177 88-15

Zahvala.

Tem potom izrekamo iskreno zahvalo za obile dokaze iskrenega sožalja povodom smrti našega dragega soproga in očeta, gospoda

Vinka Ježovnika

veleposestnika, drž. poslanca, ravnatelja posojilnice itd.

vsem prijateljem in znancem, ki so v tako obilnem številu dragega pokojnika spremili k večnemu počitku.

Posebno pa se zahvaljujemo za udeležbo na pogrebu: velečastiti duhovščini za sprevod, zastopnikoma državne zbornice, poslancema Matku Mandiču in Francu Robleku, zastopniku deželne zbornice poslancu dr. Kukovcu, okrajnemu glavarju dr. Poigherju, okrajnemu načelniku pl. Adamovichu, zastopniku komisarijata finančne straže iz Celja nadkomisarju Vohu, županu Skazu iz Velenja in občinskemu odboru, županu iz Šoštanja in drugim županom, zastopnikom Šaleške posojilnice v Velenju in Šoštanju, Čitalnice v Šoštanju, okrajne hranilnice v Slovenjemgradcu, zastopnikom c. kr. sodnije in davkarije v Šoštanju, zastopnikom notarijatov Šoštanj, Gornjigrad in Celje, kakor olepševalnega društva Šoštanj, oddelkom Sokolov iz Šoštanja, Žalca in Mozirja, požarni brambi iz Velenja in Družmirja, sploh učiteljstvu iz celega okraja in šolski mladini v Velenju, zastopnikom c. kr. žandarmerije iz Velenja in Šoštanja, deputaciji narodne stranke iz Gornj. grada za mnogo število žalujočih iz Celja, Gornjegagrada, Vuzenice in Slovenjegagradca, sploh iz slovenjgraške in marnberške doline.

Izrekamo še posebno zahvalo za ganljive govore na grobu, pevcem iz Slovenjgradca, Šoštanja in Žalca za krasno petje pred hišo in na grobu, za darilo mnogobrojnih krasnih vencev in denarnih daril v dobrodelne namene, tržanom v Velenju za okinčanje hiš in za mnogobrojne brzojave in dopise od vseh strani.

Žalujoči ostali.

Lastnik in izdajatelj: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik Vekoslav Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.